EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.6.2021.
COM(2021) 336 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o trenutačnom stanju priprema za potpunu provedbu novih pravnih osnova Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u skladu s člankom 66. stavkom 4. Uredbe (EU) 2018/1861 i člankom 79. stavkom 4. Uredbe (EU) 2018/1862

1. UVOD

Europski parlament i Vijeće donijeli su 28. studenoga 2018. tri nove uredbe o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (dalje u tekstu: „uredbe")[1].

U članku 66. stavku 4. Uredbe (EU) 2018/1861 i članku 79. stavku 4. Uredbe (EU) 2018/1862 zahtijeva se da Komisija svake godine Europskom parlamentu i Vijeću podnese izvješće o trenutačnom stanju priprema za potpunu provedbu uredbi.

U prvom izvješću o stanju, donesenom u veljači 2020.[2], opisan je pripremni rad koji su u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 30. rujna 2019. obavile Komisija, agencije i države članice.

Ovo drugo izvješće o stanju obuhvaća razdoblje od 1. listopada 2019. do 30. rujna 2020.[3] Temelji se na informacijama koje su države članice i agencije stavile na raspolaganje Komisiji u upitnicima i anketama te na rezultatima ostvarenima u okviru sastanaka i radionica.

U različitim odjeljcima objašnjava se rad Komisije, država članica i agencija tijekom izvještajnog razdoblja.

2. TRENUTAČNO STANJE PRIPREMA ZA PROVEDBU UREDBI

2.1. Priprema provedbenih akata Komisije

2.1.1. Zahtjevi

Potrebno je donijeti ciljanu izmjenu Priručnika SIRENE[4] kako bi se Europolu omogućila razmjena dopunskih informacija s uredima SIRENE kako je predviđeno u članku 63. točki 9. Uredbe (EU) 2018/1861 i u članku 77. točki 7. Uredbe (EU) 2018/1862.

Osim toga, moraju se donijeti provedbeni akti koji su potrebni za potpunu primjenu uredbi prije nego što revidirani Schengenski informacijski sustav može početi s radom u skladu s člankom 66. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1861 i člankom 79. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1862. Zakonski je rok za potpunu primjenu revidiranog Schengenskog informacijskog sustava 28. prosinca 2021.

---

1 Uredba (EU) 2018/1860 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o upotrebi Schengenskog informacijskog sustava za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, SL L 312, 7.12.2018., str. 1.;
Uredba (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području granične kontrole i o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma te o izmjeni i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1987/2006, SL L 312, 7.12.2018., str. 14.;
Uredba (EU) 2018/1862 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1986/2006 Europskog parlamenta i Vijeća i Odluke Komisije 2010/261/EU, SL L 312, 7.12.2018., str. 56.

2 COM(2020) 72 final.

3 Informacije iznesene u izvješću odnose se samo na konkretno razdoblje obuhvaćeno ovim izvješćem. Drugi događaji ili aktivnosti koji su se dogodili nakon izvještajnog razdoblja bit će uključeni u izvješće koje obuhvaća sljedeće izvještajno razdoblje (od 1. listopada 2020. do 30. rujna 2021.).

4 Priručnik SIRENE je provedbeni akt u kojemu se utvrđuju postupci za razmjenu dopunskih informacija povezanih s upozorenjima.

2.1.2. Dovršetak tehničkih provedbenih odluka

Tijekom izvještajnog razdoblja Komisija je, u suradnji s agencijama i relevantnim Odborom[5], dovršila rad na provedbenim odlukama koje su tehnički preduvjet za početak rada revidiranog Schengenskog informacijskog sustava.

2.1.3. Revizija Priručnika SIRENE u dvjema fazama

Komisija je tijekom izvještajnog razdoblja, u suradnji s agencijama i Odborom SIS-SIRENE, ostvarila znatan napredak u ažuriranju Priručnika SIRENE, koje je provedeno u dvjema fazama:

- faza I.: ciljana izmjena postojećeg Priručnika SIRENE[6] kako bi se Europol uključilo u razmjenu dopunskih informacija s uredima SIRENE kako je predviđeno u članku 63. točki 9. Uredbe (EU) 2018/1861 i u članku 77. točki 7. Uredbe (EU) 2018/1862,

- faza II. (koja treba biti dovršena kao preduvjet za potpuni početak primjene revidiranog Schengenskog informacijskog sustava): cjelovita revizija Priručnika SIRENE, uključujući sve nove postupke koji su potrebni s obzirom na uredbe.

Kad je riječ o **ciljanoj izmjeni Priručnika SIRENE u okviru faze I.**, Komisija je razradila posebna pravila za razmjenu dopunskih informacija između Europola i uredâ SIRENE, a ponajprije u pogledu:

- upotrebe oznaka za postupanje,
- dopunskih informacija koje dostavlja Europol nakon utvrđivanja podudarnosti,
- dopunskih informacija koje dostavljaju uredi SIRENE nakon pronađenih informacija o upozorenjima povezanima s kaznenim djelima terorizma,
- postupaka u situacijama kad Europol treba dobiti suglasnost za upotrebu podataka i dopunskih informacija ili za njihovu razmjenu s trećim zemljama,
- postupaka u situacijama kad Europol treba dobiti suglasnost za daljnje pohranjivanje dopunskih informacija, i
- prikupljanja i dostavljanja statističkih podataka o razmjeni dopunskih informacija koje obavlja Europol.

Pripremne radnje završene su tijekom izvještajnog razdoblja.

Kad je riječ o **cjelovitoj reviziji Priručnika SIRENE u okviru faze II.**, Komisija je tijekom izvještajnog razdoblja organizirala devet sastanaka podskupine za SIRENE kako bi se temeljito analizirali postupovni zahtjevi koji proizlaze iz uredbi. Tijekom izvještajnog razdoblja dovršen je glavni pripremni rad, uključujući reviziju obrazaca SIRENE (predlošci koje uredi SIRENE upotrebljavaju za strukturiranu razmjenu dopunskih informacija) i tehničkih specifikacija za razmjenu obrazaca SIRENE.

---

[5] Pojam „Odbor SIS-SIRENE” obuhvaća odbore „SIS-SIRENE za policiju” i „SIS-SIRENE za granice” (vidjeti https://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=List.list).

[6] Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/1528 od 31. kolovoza 2017. o zamjeni Priloga Provedbenoj odluci 2013/115/EU o usvajanju Priručnika SIRENE i drugih provedbenih mjera za drugu generaciju Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 231, 7.9.2017., str. 6.).

U sljedećem izvještajnom razdoblju nastavit će se rad s ciljem postizanja dogovora o nacrtu Priručnika SIRENE u Odboru SIS-SIRENE i donošenja revidiranog Priručnika SIRENE do kraja sljedećeg izvještajnog razdoblja.

2.2. Razvoj središnjeg SIS-a[7] i pripremanje aktivnosti testiranja koje obavlja agencija eu-LISA

2.2.1. Zadaće agencije eu-LISA

Agencija eu-LISA zadužena je za rad i razvoj središnjeg SIS-a i ima ključnu ulogu u provedbi uredbi. Glavne su zadaće agencije eu-LISA sljedeće:

- ažuriranje tehničke dokumentacije za središnji SIS i interakcije između središnjeg SIS-a i nacionalnih sustava u skladu sa zahtjevima iz uredbi i provedbenih akata,

- uvođenje potrebnih izmjena u središnjem SIS-u te pripremanje, koordiniranje i provođenje svih aktivnosti testiranja s obzirom na središnji SIS i interakcije s nacionalnim sustavima, u bliskoj suradnji s državama članicama i agencijama,

- dovršavanje svih aktivnosti testiranja prije nego što revidirani Schengenski informacijski sustav može početi s radom u skladu s člankom 66. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1861 i člankom 79. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1862.

2.2.2. Početak rada u okviru prve faze provedbe 8. siječnja 2020.

Agencija eu-LISA 8. siječnja 2020. pustila je u rad prvu verziju ažuriranog središnjeg SIS-a u skladu s uredbama, čime je Europol dobio potpuni pristup svim upozorenjima izrađenima u Schengenskom informacijskom sustavu, a Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu omogućeno je uspostavljanje tehničke veze sa središnjim SIS-om, kako se zahtijeva u članku 63. točki 9. Uredbe (EU) 2018/1861 i u članku 77. točkama 7. i 8. Uredbe (EU) 2018/1862. Osim toga, te agencije dobile su pristup funkciji pretraživanja otisaka prstiju Schengenskog informacijskog sustava.

2.2.3. Pripreme za razvoj nebiometrijskog dijela središnjeg SIS-a za početak rada prije kraja 2021.

Tijekom izvještajnog razdoblja agencija eu-LISA organizirala je deset sastanaka Foruma za upravljanje projektom sa svim dionicima (Komisija, države članice, Europol, Eurojust i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu) i vanjskim ugovornim izvođačem radi usmjeravanja razvoja i dovršetka tehničkih specifikacija u skladu s tehničkim pravilima dogovorenima u relevantnom odboru.

[7] „Središnji SIS” kako je opisan u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području granične kontrole i o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma te o izmjeni i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1987/2006, SL L 312, 7.12.2018., str. 14. i Uredbi (EU) 2018/1862 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1986/2006 Europskog parlamenta i Vijeća i Odluke Komisije 2010/261/EU, SL L 312, 7.12.2018., str. 56.

U svibnju 2020. svi su dionici odobrili tehničke specifikacije za nebiometrijski dio revidiranog Schengenskog informacijskog sustava te je agencija eu-LISA tijekom izvještajnog razdoblja započela s razvojem potrebnih izmjena u središnjem SIS-u.

2.2.4. Pripreme za razvoj biometrijskog dijela središnjeg SIS-a za početak rada prije kraja 2021.

Tijekom izvještajnog razdoblja agencija eu-LISA organizirala je devet posebnih sastanaka sa svim dionicima (Komisija, države članice, Europol, Eurojust i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu) i s vanjskim ugovornim izvođačem o sustavu za automatiziranu identifikaciju otisaka prstiju. Biometrijska komponenta tog sustava započela je s radom u ožujku 2018., no u uredbama se zahtijevaju važne izmjene te komponente. Naime, biometrijska pretraživanja proširit će se novim kategorijama daktiloskopskih podataka (otisci dlanova i otisci dlanova/prstiju).

Faza pod nazivom „Analize i osmišljavanje”, koja obuhvaća preliminarni rad na pokretanju projekta te zahtjevima i specifikacijama projekta, zaključena je tijekom izvještajnog razdoblja dovršetkom i odobrenjem tehničkih specifikacija 1. listopada 2020. Pokrenuta je druga faza pod nazivom „Provedba”.

2.2.5. Revizija tehničkih specifikacija za razmjenu dopunskih informacija među uredima SIRENE

Za reviziju obrazaca koju provodi relevantni odbor iz točke 2.1.3. bilo je potrebno ažuriranje tehničkih specifikacija za razmjenu obrazaca i povezane dokumentacije. U skladu sa zajedničkim člankom 15. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2018/1861 i Uredbe (EU) 2018/1862, održavanje i ažuriranje tehničkih specifikacija za razmjenu dopunskih informacija među uredima SIRENE dodijeljeno je agenciji eu-LISA.

Tijekom izvještajnog razdoblja agencija eu-LISA organizirala je pet radionica sa svim dionicima, koji su u rujnu 2020. postigli opći dogovor o zahtjevima. Planira se da tehničke specifikacije i dokumentacija budu dovršeni i odobreni do kraja 2020.

2.2.6. Sažetak i rizici

U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem, u kojem je agencija eu-LISA pokrenula pripreme za projekt osnivanjem tehničkih skupina i organiziranjem globalnog planiranja, u ovom izvještajnom razdoblju napreduje rad na razvoju središnjeg SIS-a u skladu s uredbama.

Odobrene su tehničke specifikacije te je u tijeku razvoj nebiometrijskog dijela središnjeg SIS-a. Za biometrijski dio središnjeg SIS-a tehničke su specifikacije dovršene te je pokrenut razvoj. Ta dva dijela tehničkih specifikacija objedinit će se u jedinstveni dokument do kraja 2020.

Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 utjecala je na globalno planiranje time što je dovela do nestašica hardvera, kašnjenja u isporuci hardvera, ograničenja putovanja i nedostupnosti podatkovnih centara agencije eu-LISA. Globalno planiranje za 2020. i 2021. prilagođeno je tome, stoga će 2021. biti posvećena aktivnostima testiranja s državama članicama i agencijama, a ono će trajati do studenoga, nakon kraja sljedećeg izvještajnog razdoblja. U skladu s globalnim planiranjem, u rasporedu se još uvijek predviđa da će konačna verzija revidiranog Schengenskog informacijskog sustava početi s radom do kraja 2021., u skladu s rokovima koji su utvrđeni u uredbama.

2.3. Pripreme država članica

2.3.1. Opseg i zahtjevi

Ovim izvješćem obuhvaćeno je 25 država članica EU-a i četiri zemlje pridružene Schengenu[8] koje su tijekom izvještajnog razdoblja bile povezane sa središnjim SIS-om te dvije države članice EU-a (Cipar i Irska) koje tijekom izvještajnog razdoblja nisu bile povezane sa središnjim SIS-om.[9]

U članku 66. stavku 5. točki (c) Uredbe (EU) 2018/1861 i članku 79. stavku 5. točki (c) Uredbe (EU) 2018/1862 zahtijeva se da države članice povezane sa središnjim SIS-om u svoje nacionalne sustave do 28. prosinca 2020. uvedu funkciju pretraživanja iz Schengenskog informacijskog sustava – sustav za automatiziranu identifikaciju otisaka prstiju. Ta se obveza još ne primjenjuje na Cipar i Irsku jer oni tijekom izvještajnog razdoblja još nisu bili povezani sa središnjim SIS-om.

Osim toga, sve države članice povezane sa središnjim SIS-om moraju osigurati pravodoban razvoj svojih nacionalnih sustava u skladu s odobrenim dokumentima i tehničkim specifikacijama.

Države članice moraju obavijestiti Komisiju da su poduzele potrebne tehničke i pravne radnje za obradu podataka i razmjenu dopunskih informacija u skladu s tim uredbama prije nego što revidirani Schengenski informacijski sustav može početi s radom u skladu s člankom 66. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1861 i člankom 79. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1862.

2.3.2. Trenutačno stanje uvođenja sustava za automatiziranu identifikaciju otisaka prstiju u Schengenskom informacijskom sustavu (koje treba dovršiti do kraja 2020.)

Obveza uvođenja funkcije pretraživanja otisaka prstiju u Schengenskom informacijskom sustavu primjenjuje se na 25 država članica EU-a i na četiri zemlje pridružene Schengenu (Cipar i Irska još nisu obuhvaćeni tom obvezom tijekom trenutačnog izvještajnog razdoblja).

Na kraju izvještajnog razdoblja (30. rujna 2020.) stanje je bilo sljedeće:

- od 29 država sudionica 22 su već su uvele funkciju pretraživanja otisaka prstiju,
- od 29 država sudionica pet ih je planiralo uvesti funkciju pretraživanja otisaka prstiju do kraja 2020.,
- od 29 država sudionica dvije su planirale uvesti funkciju pretraživanja otisaka prstiju početkom 2021.; te dvije države navele su da kasne zbog posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19.

[8] Švicarska, Lihtenštajn, Norveška i Island.

[9] Osim toga, iako je Ujedinjena Kraljevina u izvještajnom razdoblju i dalje bila povezana sa Schengenskim informacijskim sustavom, ona nije obuhvaćena ovim izvješćem jer nije sudjelovala u pripremama za provedbu uredbi.

2.3.3. Pripreme za potpunu provedbu uredbi (koju treba dovršiti do kraja 2021.)

Pripreme u državama članicama ključne su jer Komisija, u skladu s člankom 66. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1861 i člankom 79. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1862, datum početka rada novog Schengenskog informacijskog sustava može utvrditi tek nakon što države članice obavijeste Komisiju da su obavile potrebne tehničke i pravne radnje.

Komisija je zamolila sve države članice EU-a i zemlje pridružene Schengenu da dostave izvješće o pripremama poduzetima na nacionalnoj razini u izvještajnom razdoblju odgovaranjem na upitnik objavljen u rujnu 2020. Na upitnik su odgovorile sve države članice (31 država ispitanica).

Od država članica zatraženo je da dostave podatke u sljedećim područjima:

- planiranje projekata i upravljanje projektima,
- unutarnja koordinacija,
- procjena učinka s obzirom na proračun, ljudske resurse, organizaciju i nacionalno zakonodavstvo,
- rizici.

Kad je riječ o planiranju projekata, gotovo sve države članice i zemlje pridružene Schengenu (29 država ispitanica od njih 30) već su počele utvrđivati ili su utvrdile projektni plan i povezane ključne etape (15 država ispitanica više nego 2019.). Osim toga, 28 od 31 države ispitanice osnovalo je poseban projektni tim i odredilo voditelja projekta ili će to u bliskoj budućnosti učiniti, dok će preostale tri države ispitanice provedbom upravljati preko postojećih odjela ili timova. Velika većina država ispitanica (24) uspostavila je 2020. suradnju među nadležnim tijelima na nacionalnoj razini.

Kad je riječ o procjeni učinka, države članice trenutačno se nalaze u različitim fazama pripreme[10]:

<u>procjena učinka na proračun:</u>

- 14 država članica dovršilo je procjenu i dodijelilo relativni proračun,
- 16 država članica dovršilo je procjenu i dodijelit će proračun do kraja 2020. ili početkom 2021.,
- jedna država članica procjenu će započeti do kraja 2020.,

<u>procjena potreba u pogledu ljudskih resursa:</u>

- 17 država članica dovršilo je procjenu,
- devet država članica dovršit će procjenu do kraja 2020. ili 2021.,

[10] Nisu sve države članice mogle dostaviti posebnu procjenu za svaku od kategorija obuhvaćenih upitnikom.

- pet država članica procjenu će započeti do kraja 2021. ili nisu navele datum,

procjena organizacijskih potreba:

- pet država članica dovršilo je procjenu i donijelo mjere potrebne za provedbu,
- 14 država članica dovršilo je procjenu, no još trebaju donijeti mjere potrebne za provedbu,
- devet država članica dovršit će procjenu do kraja 2020. ili početkom 2021.,
- tri države članice izvijestile su da su započele s procjenom, no nisu navele datum njezina dovršetka,

procjena učinka na nacionalno zakonodavstvo:

- jedna država članica dovršila je analizu i odobrila izmjene,
- 16 država članica dovršilo je procjenu i započelo s postupkom odobravanja izmjena,
- četiri države članice dovršit će procjenu do kraja 2020.,
- sedam država članica dovršit će procjenu početkom ili tijekom 2021.,
- tri države članice dovršit će procjenu do kraja 2021.

2.3.4. Sažetak i rizici

Tijekom izvještajnog razdoblja države članice ostvarile su napredak u svim područjima pripreme projekata za potpunu provedbu uredbi. Države članice napreduju s analizom zahtjeva sustava, a nekoliko država članica već je pokrenulo razvoj svojih nacionalnih sustava tijekom izvještajnog razdoblja. Zahvaljujući odobrenju tehničkih specifikacija za biometrijski i nebiometrijski dio središnjeg SIS-a tijekom izvještajnog razdoblja državama članicama omogućeno je da pokrenu te nacionalne projekte razvoja. Unatoč tomu, glavni posao provodit će se u sljedećem izvještajnom razdoblju, počevši od 1. listopada 2020.

Pretraživanje otisaka prstiju u većini država članica pokrenut će se do kraja 2020., kako se zahtijeva u uredbama.

U svojim odgovorima na upitnik države članice istaknule su nekoliko rizika i problema koji utječu na uspjeh projekta na nacionalnoj razini, kao što su:

- posljedice pandemije bolesti COVID-19 kao opći rizik koji može dovesti do kašnjenja,
- ambiciozni vremenski okviri i brojni projekti povezani s opsežnim informacijskim sustavima sa sličnim rokovima,
- problemi s osiguravanjem potrebnog osoblja, problemi s postupcima javne nabave i neki problemi s unutarnjim zakonodavnim postupcima.

Komisija i agencija eu-LISA i dalje će pomno pratiti pripremne aktivnosti država članica u okviru redovitih sastanaka relevantnog odbora i Foruma za upravljanje projektom.

2.4. Agencije

2.4.1. Opseg i zahtjevi

Ovaj se dio izvješća odnosi na pripreme koje poduzimaju Europol i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu s obzirom na to da su se odredbe koje utječu na te agencije počele primjenjivati već krajem 2019. Izmjene koje utječu na Eurojust minimalne su i primjenjivat će se tek od kraja 2021. Eurojust nije odgovorio na upitnik, ali morat će biti uključen u izvješće koje obuhvaća sljedeće izvještajno razdoblje.

2.4.2. Europol

Europol je već korisnik Schengenskog informacijskog sustava. U uredbama se predviđaju izmjene koje Europol mora provesti u sljedećim dvama područjima:

- pristup svim kategorijama upozorenja, i
- povezivanje s mrežom SIRENE.

Te nove odredbe primjenjuju se od kraja 2019.

Do kraja studenoga 2019. Europol je dovršio tehničke pripreme koje su potrebne za pristupanje svim upozorenjima s pomoću postojećeg sučelja za pretraživanje. Europolu je u siječnju 2020. odobren tehnički pristup svim vrstama upozorenja u okviru novog Schengenskog informacijskog sustava. Europol je omogućio taj pristup svojim krajnjim korisnicima nakon pozitivnog ishoda prethodnog postupka savjetovanja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka tijekom izvještajnog razdoblja.

Europol je na početku nastojao biti spreman za povezivanje s mrežom SIRENE do kraja 2020. Međutim, pripreme za uspostavljanje funkcije SIRENE u Europolu nastavile su se tijekom 2020. Europol provodi preoblikovanje unutarnjih poslovnih procesa na koje će utjecati protok informacija u mreži SIRENE i potvrđivanje detaljnih zahtjeva za integraciju posrednika e-pošte SIRENE u unutarnje okruženje Europola. Planira se da će privremeno rješenje za omogućivanje dohvaćanja, obrade i slanja poruka SIRENE biti spremno za testiranje do kraja 2020., dok se spremnost Europola za potpuno uvođenje funkcije SIRENE planira do kraja 2021., a ne do 2020. kako je ranije predviđeno.

2.4.3. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu

Na temelju uredbi članovi timova koje je rasporedila Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu imaju od kraja 2019. pravo na pristup svim kategorijama upozorenja. Članovi tih timova moraju pristupati Schengenskom informacijskom sustavu preko tehničkog sučelja koje je uspostavila i održava Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu. Agencija je tijekom 2019. provela sve pripreme u obliku projekta podijeljenog na različite dijelove.

Tijekom izvještajnog razdoblja Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provela je sljedeće aktivnosti:

- u kolovozu 2020. odobrena je konačna verzija dokumenta o pokretanju projekta,

- u veljači 2020. pokrenut je ograničeni postupak javne nabave za sklapanje okvirnog ugovora za razvoj softverskog rješenja za Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu; postupak je kasnio zbog izbijanja bolesti COVID-19 te je planirano zaprimanje ponuda ponuditeljâ biti primljene do kraja listopada 2020.,

- do kraja listopada 2020. ponovo će se objaviti natječaj za nabavu čitača dokumenata i čitača otisaka prstiju,

- projektni tim izradio je prvi nacrt standardnih operativnih postupaka o kojem je unutar Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu provedeno unutarnje savjetovanje; u tijeku je savjetovanje s državama članicama,

- agencija eu-LISA isporučila je novi hardver za mrežno povezivanje sa Schengenskim informacijskim sustavom te je organizirala tehničke radionice za ključne predstavnike iz agencije.

Suprotno procjenama iz 2019., sada se procjenjuje da će ukupno trajanje projekta biti 31 mjesec i da će konačna isporuka biti u svibnju 2022. Procjenjuje se da će prvi veliki rezultat projekta (tj. internetska aplikacija za pretraživanje) biti isporučen u studenome 2021.

3. ZAKLJUČCI

Različiti su dionici tijekom drugog izvještajnog razdoblja (od 30. rujna 2019. do 30. rujna 2020.) ostvarili znatan napredak u provedbi uredbi u skladu s utvrđenim ključnim etapama:

1) **faza provedbe I. (od kraja 2019.)**: agencija eu-LISA dovršila je do 8. siječnja 2020. potrebne pripreme kako bi omogućila Europolu da dobije potpuni pristup Schengenskom informacijskom sustavu i Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu da se poveže sa Schengenskim informacijskim sustavom; Europol ima pristup svim kategorijama upozorenja; Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu nastavila je projekt kojim se članovima njezinih timova omogućuje da dobiju pristup Schengenskom informacijskom sustavu u studenome 2021.;

2) **faza provedbe II. (do kraja 2020.)**: na kraju izvještajnog razdoblja 22 države članice uvele su funkciju pretraživanja otisaka prstiju; pet država članica i dalje planira uvesti tu funkciju do kraja 2020.; procjenjuje se da će dvije države članice neznatno kasniti s uvođenjem te funkcije (početkom 2021.);

3) **faza provedbe III. (do kraja 2021.)**: pod koordinacijom Komisije i agencije eu-LISA tijekom izvještajnog razdoblja nastavile su se aktivnosti za pripremu provedbenih mjera i tehničkih specifikacija koje su potrebne za potpunu provedbu uredbi; dovršetak nekih od glavnih ključnih etapa pripremnog rada 2020. (tehnički provedbeni akti i tehničke specifikacije) omogućio je državama članicama da započnu svoje nacionalne projekte razvoja kako bi bile spremne za početak rada do kraja 2021.

Pandemija bolesti COVID-19 poremetila je vremenski plan provedbe, no mjere koje su posljednjih mjeseci uvele Komisija, agencija eu-LISA i države članice zasad su se pokazale djelotvornima i smanjile su negativne posljedice na središnjoj i nacionalnoj razini.

Dvije države članice izjavile su da neće moći uvesti funkciju pretraživanja otisaka prstiju do kraja 2020. kako se zahtijeva u uredbama. Međutim, to kašnjenje ograničeno je na svega nekoliko mjeseci i trebalo bi biti riješeno do početka 2021.

Komisija će nastaviti izravno sudjelovati u radu i na političkoj i na tehničkoj razini te će pratiti, u koordinaciji s Upravnim odborom agencije eu-LISA, napredak u uvođenju revidiranog Schengenskog informacijskog sustava u kontekstu interoperabilnosti informacijskih sustava za granice i sigurnost.

U trećem izvješću o stanju opisat će se aktivnosti dionika tijekom sljedećeg izvještajnog razdoblja, od 1. listopada 2020. do 30. rujna 2021.